

[Justitsministeren]

Under de tidligere behandlinger her i Tinget blev der endvidere rejst en række spørgsmål af teknisk karakter. En lang række af disse problemer vil kunne løses i forbindelse med udarbejdelsen af et lovforslag.

Som anført er regeringen altså klart positiv over for begge forslag. Regeringen er, som jeg også tidligere har givet udtryk for det, parat til at udarbejde en samlet lovgivning om disse spørgsmål.

Vi er imidlertid også villige til at medvirke, hvis problemerne kan løses på anden måde, og det er der vel bedst mulighed for at drøfte i udvalget i forbindelse med behandlingen af de to radikale beslutningsforslag.

Forhandling

Svend Auken (S):

Jeg vil gerne sige justitsministeren tak for redegørelsen – den var nøjagtig så koncis, som jeg havde forventet det. Jeg er enig i det, justitsministeren har sagt som svar på vores forespørgsel, bortset fra spørgsmålet om identiteten af bidragydere. Det mener jeg stadig væk kræver en diskussion.

Debatten om bidrag til politiske partier og offentliggørelse af partiernes regnskaber har, som justitsministeren sagde det, været en af de mest langvarige i det danske folkestyres historie. 35 år er der gået, siden de første forslag herom blev fremsat i Folketinget. Debatten om det her i folketings salen fylder mange kilometer af spalter i Folketingsstidende. Det er derfor selvfølgelig omsonst at forestille sig, at man ved denne lejlighed kan tilføre debatten synspunkter, som ikke tidligere har været drøftet. Der findes næppe en sten, som ikke har været vendt i denne debat – og endda mange gange.

Imidlertid vil jeg gerne benytte lejligheden til at fastholde to synspunkter, som hidtil har været vejledende for det flertal med skiftende sammensætning, som ikke har villet indføre nogen regulering på disse to områder. Det ene synspunkt imod en ændring er, at alle disse forslag om offentliggørelse af regnskab og om indskrænkninger i organisationers og virksomheders mulighed for at yde politiske bidrag har en undertone, en ubehagelig tendens i sig, som bevirker, at de politiske partier om ikke lægges for had så dog i det mindste gøres suspekter. Deres finanser skal angribes på alle mulige måder.

Organisationer og virksomheder må efter denne opfattelse bruge deres penge til, hvad søren de vil, men når det drejer sig om en åben støtte til politisk arbejde, skal der pålægges dem alle mulige restriktioner.

Jeg anser denne mistænkeliggørelse af støtte til partier for farlig for demokratiets funktionsevne. Er der overhovedet noget udemokratisk i, at arbejdsgivere støtter arbejdsgiverpartierne, og at lønmodtagerorganisationerne støtter partier, der hævder at varetage lønmodtagernes interesser, hvis det blot sker i fuld offentlighed og efter demokratiske spilleregler? Jeg mener, at en svækkelse af de politiske partier godt kan blive en svækkelse af folkestyret, og derfor skal vi netop i Folketinget, hvor vi burde have forudsætninger for at forstå dette synspunkt, være de sidste til at mistænkeliggøre partierne.

Jeg noterede mig f.eks. med meget stor undren, at kulturministeren i sin tid, da han udpegede den nye bestyrelse for TV 2, som en dyd fremhævede, at intet medlem af den nye bestyrelse havde tilknytning til noget politisk parti. Skulle det være en anbefaling i sig selv, at man i politik ikke var medlem af et politisk parti og gjorde et arbejde dér? Det mener jeg bestemt ikke vi kan acceptere.

Med til denne skepsis over for ændringer hører også en frygt for, at man ad denne vej gør indgreb i foreningernes indre demokrati. Hvorfor skal visse beslutninger, som vedrører et politisk engagement – man har et politisk ståsted – være forbudte eller gøres vanskelige? Jeg synes, at blot man kan nære forventning om demokratiske spilleregler og åbenhed, behøver man ingen forbud eller lovgivningsmæssige restriktioner.

Det andet sæt betænkeligheder, der knytter sig til ændringer på dette område, knytter sig til selve formen: er lovgivning egnet til dette formål?

Pr. definition indeholder en lov et element af tvang og et element af sanktioner, hvis de tvangsbestemte regler ikke overholdes. Men er det uden problemer i denne sag? Hvad med kontrolmekanismen? Hvem skal forestå den?

Jeg vil være bekymret ved lovgivning, navnlig hvis den lovgivning, vi her taler om, ikke hviler på et bredt grundlag. Hvis der, eksempelvis når det drejer sig om offentliggørelse af de politiske partiers regnskaber, findes ét snævert flertal for dette synspunkt – med nogle meget